

Zmeny počtov žiadateľov o azyl v rokoch 2014 – 2016 a reakcia Slovenskej republiky

Štúdia EMN – dotazníková forma

2017

Štúdiá bola spracovaná ako súčasť činností Európskej migračnej siete (European Migration Network – EMN), ktorá poskytuje aktuálne, objektívne, spoľahlivé a porovnateľné informácie o migrácii a azyle na podporu tvorby politik EÚ a jej členských štátov. Činnosť EMN financuje Európska únia (EÚ) a Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (MV SR).

Aktivity EMN sú zamerané na témy súvisiace s migráciou štátnych príslušníkov tretích krajín. Realizujú sa prostredníctvom národných kontaktných bodov v členských štátoch EÚ a v Nórsku v koordinácii s Európskou komisiou (EK), konkrétne Generálnym riaditeľstvom EK pre migráciu a vnútorné záležitosti.

Túto štúdiu zostavila Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) Bratislava, ktorá je koordinátorom Národného kontaktného bodu EMN v Slovenskej republike (SR). Národný kontaktný bod EMN v SR tvorí Ministerstvo vnútra SR (Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru, Migračný úrad, odbor zahraničných vecí a európskych záležitostí kancelárie ministra vnútra SR), Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (Odbor medzinárodných vzťahov a európskych záležitostí), Štatistický úrad SR (Sekcia sociálnych štatistik a demografie) a IOM.

Táto štúdiá – v dotazníkovej forme bola vypracovaná s finančnou podporou Európskej únie. Názory uvedené v štúdiu nemožno pokladať za oficiálne stanovisko Európskej únie. Rovnako nemusia predstavovať názory vlády Slovenskej republiky alebo IOM.

Spracoval (v abecednom poradí): Simona Mészárosová, Soňa Oboňová

Otázky špecifikácie štúdie sú neoficiálnym prekladom z anglického jazyka.

Národný kontaktný bod Európskej migračnej siete v Slovenskej republike
Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM) – Úrad v SR
Adresa: Grösslingová 35, 811 09 Bratislava
E-mail: ncpslovakia@iom.int
Tel.: +421 2 52 62 33 35
Web: www.emn.sk, www.ec.europa.eu/emn

Predslov

Cieľom štúdie – v dotazníkovej podobe - je poskytnúť prehľad o zmenách v národných stratégiách, prístupoch a opatreniach v čase zvýšeného alebo zníženého prílevu žiadateľov o azyl v rokoch 2014 – 2016 v SR. Štúdia špecificky rozoberá problematiku politík a opatrení v oblasti prijímania žiadostí o azyl, prijímacích podmienok žiadateľov o azyl (vrátane práv poskytnutých žiadateľom), dôsledkov udelenia medzinárodnej ochrany, vrátane ubytovania žiadateľov o azyl, ale aj ochrany hraníc, informačných kampaní smerom k verejnosti a žiadateľom o azyl.

Na základe dotazníkov zozbieraných z členských krajín EÚ a Nórska, EK následne vypracovala súhrnnú správu so zhrnutím hlavných zistení štúdie.

Štúdia takto poskytne informácie o tom ako členské štáty EÚ a Nórsko dokážu reagovať na náhle alebo postupné zmeny v počtoch žiadateľov o azyl prichádzajúcich do ich krajín a o dôsledkoch takýchto zmien. Pomôže pri získaní poznatkov a identifikovaní príkladov dobrej praxe a opatrení implementovaných členskými krajinami EÚ a Nórskom v rokoch 2014 - 2016.

Dotazníková forma štúdie za SR a súhrnná správa sú dostupné na webovej stránke slovenského Národného kontaktného bodu EMN www.emn.sk.

Zoznam skratiek

EASO - Európsky podporný úrad pre azyl (European Asylum Support Office)
EMN - Európska migračná sieť (European Migration Network)
ES - Európske spoločenstvo
ETC - Núdzové tranzitné centrum (Emergency Transit Centre)
EÚ - Európska únia
Frontex - Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (European Border and Coast Guard Agency)
IOM - Medzinárodná organizácia pre migráciu (International Organization for Migration)
JAD - spoločný akčný deň (Joint Action Day)
JIT - spoločné vyšetrovacie tímy (Joint Investigation Teams)
MO SR - Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
MÚ MV SR - Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky
MV SR - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MZVaEZ SR - Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
NJBPNM ÚHCP P PZ - Národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru
ODA - Oficiálna rozvojová pomoc (Official Development Assistance)
OS SR - Ozbrojené sily Slovenskej republiky
PZ - Policajný zbor
SR - Slovenská republika
UNHCR - Úrad Vysokého komisára OSN pre utečencov (United Nations High Commissioner for Refugees)
ÚHCP P PZ - Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia policajného zboru
ÚPZC - Útvary policajného zaistenia pre cudzincov
Z.z. - zbierka zákonov

Zhrnutie

Prehľad národnej štúdie, ktorý predstavuje malú tematickú štúdiu a sumarizuje hlavné skutočnosti a čísla zo všetkých jej kapitol s dôrazom na prvky, ktoré sú relevantné pre tvorcov (národných) politik

V rokoch 2014 – 2016 Slovenská republika (ďalej len SR) nezaznamenala výraznú fluktuáciu počtu žiadostí o azyl, ktorý bol v roku 2016 najnižší za posledných 22 rokov (celkovo 146). Počet žiadostí o azyl, ako aj počet evidovaných prípadov neregulárnej migrácie má na Slovensku dlhodobu klesajúcu tendenciu (pozri otázku č. 1). SR čelila výraznému nárastu počtu žiadostí o azyl v období vojnových konfliktov v bývalej Juhoslávii a v období tesne pred vstupom SR do EÚ v roku 2004. V uvedenom roku SR zaznamenala najviac žiadostí v histórii SR (11 395), čo predstavovalo nárast viac ako 700 % v porovnaní s rokom 2000. V období rokov 2001 až 2004 SR zriadila nové záchytné tábory a prenajala ďalšie zariadenie na zvýšenie ubytovacích kapacít. Taktiež v tomto období prijala opatrenia na zrýchlenie konania o azyle (pozri otázku č. 3).

Pojem „zmena (nárast, pokles) počtu žiadostí o azyl“, resp. značný/hromadný príchod žiadateľov o azyl nie je v slovenskej legislatíve explicitne zadefinovaný. Pojem „značný prílev“ (angl. *significant influx*) v jeho rôznych jazykových podobách však orgány verejnej správy v praxi používajú (pozri otázku č. 2).

Politiky a legislatíva

Téma migrácie začala na Slovensku výrazne rezonovať najmä od roku 2015, a to nielen v politickom, ale aj v mediálnom a spoločenskom kontexte. Tvorbu politik a opatrení v oblasti nútenej a neregulárnej migrácie na Slovensku ovplyvňoval okrem situácie v Stredomorí od roku 2014 aj konflikt na Ukrajine (pozri otázku č. 1).

Legislatívne zmeny v SR v oblasti migrácie a medzinárodnej ochrany súviseli v rokoch 2014 – 2016 viac s preberaním smerníc Európskeho parlamentu a Rady EÚ ako s vtedajšou migračnou situáciou v EÚ. Bolo však prijatých niekoľko nariadení, interných predpisov a iných strategických dokumentov (napr. *Národný plán riadenia kontroly hraníc na roky 2015 – 2018*), ako aj opatrení, ktoré boli priamo zamerané na riešenie spomínanej situácie. V tomto období SR začala s prípravou štátneho integračného programu pre osoby s udelenou medzinárodnou ochranou na území SR.

SR sa zapájala do tvorby politik aj na celoeurópskej úrovni v rámci svojho prvého predsedníctva v Rade EÚ v druhej polovici roka 2016. Medzi priority slovenského predsedníctva patrila udržateľná migračná a azylová politika založená na ochrane vonkajších hraníc, integrite Schengenu, spolupráci s tretími krajinami a solidarite.

V súčasnosti SR pripravuje aktualizáciu Bezpečnostnej stratégie SR a Obrannej stratégie SR 2017 – 2027, ktorá sa vo svojich prípravných dokumentoch odvoláva aj na tému migrácie.

Opatrenia

V súvislosti s vývojom migračných tokov v európskom priestore a plnením medzinárodných záväzkov Slovenska v rámci uplatňovania migračnej, ako aj bezpečnostnej politiky bolo prijatých viacero opatrení. Najvýznamnejšie opatrenia sa týkali posilnenia vnútorných štruktúr a personálnych kapacít (napr. *zvýšenie počtu miest príslušníkov Policajného zboru SR (ďalej len PZ) a Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len MÚ MV SR), zriadenie štábu na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky (ďalej len MV SR), vytvorenie osobitnej skupiny pre migráciu (Task Force for Migration) a funkcie veľvyslanca s osobitným poslaním pre migráciu*), budovania kapacít a cvičení v oblasti krízového manažmentu (*vykonanie niekoľkých spoločných cvičení bezpečnostných zložiek*), spolupráce s neziskovým sektorom (*finančný príspevok vlády SR občianskej iniciatívy Výzva k ľudskosti vo výške 500 000 EUR*), ako aj rozvojovej a humanitárnej pomoci (*zahŕnutie Sýrie a susedných krajín Blízkeho a Stredného východu medzi teritoriálne priority oficiálnej rozvojovej spolupráce SR a iné*); (pozri otázku č. 5).

V uvedenom období SR spolupracovala s viacerými členskými štátmi a agentúrami EÚ. Opatrenia prijaté v rámci tejto spolupráce sa týkali najmä kontroly hraníc a udržiavania verejného poriadku (*napr. vytvorenie zahraničnej policajnej jednotky na ochranu schengenskej hranice, zahraničné vyslania príslušníkov PZ, účasť na operáciách agentúry Frontex*); boja proti prevádzkačstvu (*napr. multilaterálna policajná a justičná spolupráca, účasť na spoločných vyšetrovacích tímoch*) a medzinárodnej ochrany (*napr. poskytnutie dočasného ubytovania pre migrantov, ktorí požiadali o azyl v Rakúsku; vysielanie expertov v rámci azylových podporných tímov EASO do hotspotov v Grécku a Taliansku*); (pozri otázku č. 7).

SR v rokoch 2014 – 2016 reagovala aj na opatrenia prijaté v susedných členských štátoch. Potom ako Nemecko zaviedlo dočasné kontroly na svojich hraniciach s Rakúskom, pristúpila SR v septembri 2015 k dočasným opatreniam na slovensko-rakúskych a slovensko-maďarských hraničných priechodoch. Rozhodnutie Maďarska pozastaviť transfery v rámci dublinského konania prispelo k zvýšeniu počtov štátnych príslušníkov tretích krajín v útvaroch policajného zaistenia pre cudzincov, ktoré z kapacitných dôvodov museli zabezpečiť ďalšie priestory pre umiestnenie týchto osôb (pozri otázku č. 8).

Vzhľadom na to, že SR ostáva v oblasti nútenej a neregulárnej migrácie tranzitnou krajinou a nie je momentálne vystavená výrazným migračným tlakom, nepripravuje nijaké nové opatrenia vo vzťahu k takýmto situáciám okrem tých, ktoré už boli pripravené. SR bude aj naďalej spolupracovať s členskými štátmi EÚ a poskytovať pomoc pri prijímaní systémových opatrení na zvládanie hromadného príchodu neregulárnych migrantov do schengenského priestoru, ako aj vyslať príslušníkov PZ a azylových expertov do spoločných operácií v iných krajinách (pozri otázku č. 22b).

Časť 1: Základné informácie o vnútroštátnej situácii

V tejto časti sa poskytuje prehľad o zmenách politik členského štátu prijatých v období rokov 2014 – 2016 s cieľom riadiť fluktuácie v príchodoch žiadateľov o azyl. Členské štáty môžu uviesť aj ďalšie podkladové informácie potrebné na získanie komplexného prehľadu o vývoji v členskom štáte počas uvedeného obdobia (napr. trendy príchodu žiadateľov v období rokov 2013 – 2015 a/alebo informácie týkajúce sa organizácie azylových a migračných politik).

Otázka č. 1. Stručný prehľad legislatívnych zmien a politik, ktoré boli oznámené a/alebo zavedené s cieľom riešiť fluktuácie počtu žiadostí o azyl alebo posilniť kontrolu migračných tokov v období rokov 2014 – 2016. Uvedte, kedy daná zmena nastala a aký bol jej cieľ.

Počet žiadostí o azyl¹, ako aj počet evidovaných prípadov neregulárnej migrácie² má na Slovensku dlhodobo klesajúcu tendenciu. Slovenská republika ani v rokoch 2014 až 2016 nezaznamenala významné fluktuácie počtu žiadostí o azyl. V roku 2014 bolo prijatých 331 žiadostí o azyl, v roku 2015 to bolo 330 žiadostí o azyl (vrátane 149 žiadostí vnútorne vysídlených osôb z Iraku, ktorým SR poskytla pomoc v rámci humanitárneho prijatia ad hoc)³ a v roku 2016 bol počet žiadostí za posledných 22 rokov najnižší, celkovo 146.⁴

V roku 2014 nebola téma migrácie a medzinárodnej ochrany predmetom verejného záujmu⁵. Zmena nastala v rokoch 2015 a 2016, keď začala výraznejšie rezonovať nielen v politickom, ale aj v mediálnom a spoločenskom kontexte. Téma nútenej a neregulárnej migrácie do krajín Európskej únie sa stala aj súčasťou predvolebnej kampane v roku 2015 a vo svojom programovom vyhlásení na roky 2016 – 2020 ju uvádza aj nová vláda SR. V tejto súvislosti takisto prebehli viaceré rokovania na úrovni parlamentu a vlády SR vrátane Bezpečnostnej rady SR; vyjadril sa k nej aj prezident SR a verejná ochrankyňa práv.⁶ Tvorbu politik a opatrení v oblasti nútenej a neregulárnej migrácie na Slovensku ovplyvňoval okrem situácie v Stredomorí od roku 2014 aj konflikt na Ukrajine, s ktorou SR zdieľa spoločnú východnú (schengenskú) hranicu.⁷

Legislatívne zmeny zákona o pobyte cudzincov⁸, zákona o azyle⁹ a ďalších právnych aktov v oblasti migrácie a medzinárodnej ochrany súviseli v rokoch 2014 – 2016 najmä s preberaním smerníc Európskeho parlamentu a Rady EÚ a nie s migračnou situáciou, v ktorej sa EÚ nachádzala v tomto období. Bolo však prijatých niekoľko nariadení, interných predpisov a iných strategických dokumentov (napr. *Národný plán riadenia kontroly hraníc na roky 2015 – 2018*), ako aj opatrení, ktoré priamo reagovali na spomínanú situáciu. V tomto období sa začalo pracovať aj na štátnom integračnom programe pre osoby s udelenou medzinárodnou ochranou na území SR ako systémovej úpravy integrácie tejto skupiny osôb.¹⁰

Vývoj nútenej a neregulárnej migrácie do EÚ sa odzrkadlil aj v dokumente *Zameranie bilaterálnej rozvojovej spolupráce SR na rok 2016*, pričom medzi teritoriálne priority oficiálnej rozvojovej spolupráce SR (ODA – Official Development Assistance) bola zahrnutá Sýria a susedné krajiny Blízkeho a Stredného východu. Ukrajina je dlhodobou

¹ Štatistická správa Ministerstva vnútra SR – Azyl a migrácia, dostupné na: <https://www.minv.sk/?statistiky-20> (citované 11.10.2017).

² Ročenka Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru, dostupné na: <https://www.minv.sk/?rocenky> (citované 11.10.2017)

³ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2015, (2016), str. 31. (citované 11.10.2017).

⁴ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2015, (2016), str. 13. (citované 11.10.2017);

Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2016, (2017), str. 32 (citované 11.10.2017).

⁵ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2014, (2015), str. 18. (citované 11.10.2017).

⁶ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2016, (2017), str. 12. (citované 11.10.2017).

⁷ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2014, (2015), str. 18. (citované 11.10.2017)

⁸ Zákon č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁹ Zákon č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁰ Informácie poskytol MÚ MV SR.

teritoriálnou prioritou ODA SR. Situácia mala sekundárny vplyv aj na mechanizmus poskytovania humanitárnej pomoci, ktorý sa zakotvil v novom zákone č. 392/2015 Z. z. o rozvojevej spolupráci¹¹ s účinnosťou od roku 2016.¹²

V súčasnosti SR pripravuje aktualizáciu Bezpečnostnej stratégie SR a Obrannej stratégie SR 2017 – 2027, pričom v jej prípravných dokumentoch sa rieši aj téma migrácie.¹³

SR sa zapájala do tvorby politík aj na celoeurópskej úrovni v rámci svojho prvého predsedníctva v Rade EÚ, ktoré prevzala v druhej polovici roka 2016. Medzi jeho priority patrila udržateľná migračná a azylová politika založená na ochrane vonkajších hraníc, integrite Schengenu, spolupráci s tretími krajinami a solidarite.¹⁴

Otázka č. 2. Do akej miery je vo vašom (členskom) štáte vymedzený (napr. v legislatíve, politikách a/alebo plánoch) pojem „zmena počtu azylových žiadostí“ (t. j. významný nárast alebo pokles)? Ako sa definuje pojem „významný prílev“ žiadateľov? Uvedte aj zodpovedný orgán.

Pojem zmeny (nárastu, poklesu) počtov žiadostí o azyl, resp. značný/hromadný príchod žiadateľov o azyl nie je explicitne zadefinovaný v slovenskej legislatíve. V súvislosti s uplatnením inštitútu dočasnej ochrany¹⁵, SR postupuje v súlade s transponovanou smernicou Rady 2001/55/ES. V tejto smernici sa v článku 2 písm. d) definuje „hromadný prílev“ (angl. *mass influx*) ako „príchod veľkého počtu vysídlených osôb do Spoločenstva, ktoré pochádzajú z určitej krajiny alebo zemepisnej oblasti bez ohľadu na to, či prídu do Spoločenstva spontánne alebo im bola poskytnutá pomoc, napríklad prostredníctvom programu evakuácie“.

Pojem „značný prílev“ (angl. *significant influx*) v jeho rôznych jazykových podobách však orgány verejnej správy v praxi používajú. V minulosti v rámci štúdie EMN MÚ MV SR uviedol, že v rokoch 2003 až 2004 SR zaznamenala masívny prílev žiadateľov o azyl, keďže počet žiadostí stúpol z 1 556 v roku 2000 na 11 395 v roku 2004, čo predstavovalo nárast asi o 700 %.¹⁶

Otázka č. 3. Zaznamenal váš (členský) štát významné zmeny prílevu žiadateľov o azyl pre rokom 2014 (po roku 2000, napr. vyšší prílev v dôsledku vojny v bývalej Juhoslávii)? Ak áno, aké opatrenia sa prijali na zvýšenie pripravenosti vášho členského štátu reagovať na tieto zmeny prílevu žiadateľov o azyl? Pri vymedzení fluktuácií medzi rokmi 2014 – 2016 zohľadnite vašu predchádzajúcu skúsenosť. Svoju odpoveď odôvodnite tým, že poskytnete aj východiskový počet žiadateľov vo vašom členskom štáte a uvediete aj, ako sa vo vašom členskom štáte definuje pojem „pripravenosť“.

MÚ MV SR zaznamenával po vzniku SR v roku 1993 relatívne nízky počet žiadostí o azyl, ktorý sa zvyšoval v súvislosti s vojnovými konfliktami v bývalej Juhoslávii. Istý zlom nastal v roku 1999, keď sa počet žiadostí oproti roku 1998 viac ako zdvojnásobil a „k ďalšiemu výraznému nárastu došlo v roku 2001, keď o azyl požiadal 8 151 osôb oproti roku 2000, keď bolo prijatých len 1 556 žiadostí“¹⁷. Vzrastajúci trend pokračoval až do roku 2004, keď bolo zaznamenaných najviac žiadostí v histórii SR (11 395 žiadostí), čo predstavovalo nárast asi o 700 % v porovnaní s rokom 2000. Vzrastajúci trend súvisel nielen s príchodom žiadateľov z krajín bývalej Juhoslávie, ale aj so vstupom SR do EÚ v roku 2004.¹⁸

V súvislosti s obdobím najvyššieho prílevu žiadateľov o azyl do SR v období rokov 2001 až 2004 SR zriadila nové záchytné tábory a prenajala ďalšie zariadenie s cieľom zvýšenia ubytovacích kapacít. Taktiež sa v tomto období prijali opatrenia na zrýchlenie konania o azyle. Z viacerých dôvodov však SR „fungovala takmer výlučne ako tranzitná krajina a snahou väčšiny žiadateľov bolo po niekoľkých dňoch pobytu v azylovom zariadení pokračovať v ceste a prejsť cez západnú hranicu do Rakúska.“¹⁹

¹¹ Tento zákon nahradil Zákon č. 617/2007 o oficiálnej rozvojevej pomoci a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

¹² Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2016, (2017), str. 67-68. (citované 11.10.2017).

¹³ Zdroj: Východiská aktualizácie Bezpečnostnej stratégie SR a Obrannej stratégie SR, dostupné na:

<http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=25849> (citované 12.10.2017).

¹⁴ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2016, (2017), str. 19, (citované 12.10.2017).

¹⁵ Smernica o dočasnej ochrane sa transponovala do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky v procese prijímania zákona o azyle v roku 2002. Pojem dočasná ochrana sa netransponoval doslovne a namiesto toho sa prijal názov tzv. *dočasné útočisko*.

¹⁶ Micháľková M., štúdia EMN Organizácia azylových zariadení pre žiadateľov o azyl v SR, (2013), str. 42. (citované 12.10.2017).

¹⁷ Micháľková M., štúdia EMN Organizácia azylových zariadení pre žiadateľov o azyl v SR, (2013), str. 14. (citované 12.10.2017).

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ Micháľková M., štúdia EMN Organizácia azylových zariadení pre žiadateľov o azyl v SR, (2013), str. 42. (citované 12.10.2017).

V roku 2005 nastal prudký pokles žiadostí o azyl. V období od roku 2008 do roku 2012 počet žiadostí medziročne klesal až do roku 2012, keď nastal nárast žiadostí o 49 % (732) oproti roku 2011 (491). Vývojovým trendom počtov žiadostí o azyl sa musel prispôbiť aj MÚ MV SR, a to nielen pri prevádzke azylových zariadení, ktoré zabezpečovali prijímanie žiadateľov o azyl, ale aj pri rozhodovaní o žiadostiach o azyl.²⁰

Otázka č. 4. Zaznamenal váš členský štát v rokoch 2014, 2015 a/alebo 2016 významné fluktuácie počtu žiadostí o azyl (zvýšenie alebo zníženie)? Uvedte obdobie/obdobia, v ktorých k týmto fluktuáciám dochádzalo, druhy týchto fluktuácií (zvýšenie/zníženie)? Rozlíšte fluktuácie podľa toho, či išlo o zvýšenie alebo zníženie počtu žiadateľov o azyl.

Uvedte: áno/nie Nie, pozri otázku 1.

Ak **áno**, vyplňte toto políčko a pokračujte otázkou 6. Ak **nie**, prejdite na otázku 5.

Nevzťahuje sa.

Otázka č. 5. Ak váš členský štát v období rokov 2014 – 2016 nezaznamenal významnú fluktuáciu počtu žiadostí o azyl, uveďte, akým spôsobom táto situácia ovplyvnila vnútroštátne politiky a prístupy.

Poznámka: vyplňte, len v prípade, že ste na otázku č. 4 odpovedali nie.

SR v rokoch 2014 – 2016 nezaznamenala výrazné fluktuácie počtov žiadostí o azyl²¹. V súvislosti s vývojom migračných tokov v európskom priestore a plnením medzinárodných záväzkov SR v rámci uplatňovania migračnej, ako aj bezpečnostnej politiky však bolo prijatých viacero opatrení. Najvýznamnejšie opatrenia sa týkali posilnenia vnútorných štruktúr a personálnych kapacít, budovania kapacít a cvičení v oblasti krízového manažmentu, zintenzívnenia spolupráce s neziskovým sektorom, ako aj rozvojovej a humanitárnej pomoci. Ďalšie opatrenia, ktoré sa týkali medzinárodnej spolupráce, sa uvádzajú v otázke č. 7.

Posilnenie vnútorných štruktúr a personálnych kapacít

„Na Slovensku v uvedenom období nedošlo v tejto oblasti ku kľúčovým organizačným ani inštitucionálnym zmenám v rámci rezortov štátnej správy.“²² V rámci posilnenia spolupráce a z dôvodu prierezovosti témy migrácie však bola na Ministerstve zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (ďalej len MZVaEZ SR) zriadená účelová skupina pre migráciu (Task Force for Migration), ktorá v pravidelných intervaloch vyhodnocovala aktuálny vývoj migračnej agendy. MZVaEZ SR v roku 2016 zriadilo aj funkciu veľvyslanca s osobitným poslaním (ambassador-et-large) pre migráciu.²³

V rámci Riadiaceho výboru pre migráciu a integráciu cudzincov²⁴ v roku 2015 vznikla pracovná skupina pre azyl so zameraním na integráciu osôb s udelenou medzinárodnou ochranou, ktorej úlohou je vypracovať štátny integračný program pre osoby s medzinárodnou ochranou (pozri otázku č. 1).²⁵

Pod Radou vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť vznikla v roku 2015 pracovná skupina Rady pre práva utečencov a migrantov.²⁶

V rámci MV SR bol v roku 2015 zriadený mechanizmus (štáb)²⁷, ktorého hlavnou úlohou je promptne, účinne a najmä komplexne riešiť situácie zvýšenej miery neregulárnej migrácie na území SR. Hlavné úlohy štábu sú: rozhodovať o posilnení výkonu služby na úseku odhaľovania neregulárnej migrácie na území SR, neustále sledovať a vyhodnocovať

²⁰ Ibidem.

²¹ Zdroj: Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2015, (2016), BACHTÍKOVÁ I., OBOŇOVÁ S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2016, (2017).

²² Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2016, (2017), str. 19. (citované 12.10.2017).

²³ Ibidem.

²⁴ Riadiaci výbor pre migráciu a integráciu cudzincov je koordinačný, medziinštitucionálny, odborný a iniciatívny orgán koordinujúci plnenie úloh vyplývajúcich z Migračnej politiky Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2020, Konceptie integrácie cudzincov v SR, dbá na plnenie úloh uvedených v Akčnom pláne Migračnej politiky SR s výhľadom do roku 2020.

²⁵ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2015, (2016), str. 12. (citované 12.10.2017).

²⁶ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2015, (2016), str. 19. (citované 12.10.2017).

²⁷ Opatrenie ministra vnútra SR (č. 126/2015) o štábe na riešenie zvýšenej miery nelegálnej migrácie.

stav neregulárnej migrácie na území SR, ktorá smeruje cez vonkajšiu alebo vnútornú hranicu SR (viac pozri otázku č. 21).

Vláda SR v novembri 2015 okrem iného schválila zvýšenie počtu miest príslušníkov Policajného zboru (ďalej len PZ) a miest zamestnancov MV SR. V prípade PZ išlo o 300 miest na vytvorenie zahraničnej policajnej jednotky na ochranu schengenskej hranice EÚ (pozri otázku 7), MÚ MV SR bol na všetkých svojich úsekoch celkovo posilnený o 20 zamestnancov. Podnetom bola naliehavá potreba posilnenia personálnych kapacít MV SR v súvislosti s vývojom migračných tokov v európskom priestore, plnením nových medzinárodných záväzkov SR v oblasti uplatňovania migračnej politiky, napr. relokácie, presídlenie, vyslania do podporných tímov Európskeho podporného úradu pre azyl (European Asylum Support Office – EASO), ako aj v súvislosti s koordinovaným prijímaním príslušných bezpečnostných opatrení²⁸ (v prípade aktivít PZ).

V roku 2015 došlo taktiež k navýšeniu maximálnej kapacity tranzitného centra (ETC – Emergency Transit Centre), slúžiaceho na realizáciu humanitárnych transferov do krajín trvalého presídlenia, ktoré SR realizuje na základe trojstrannej dohody medzi vládou SR, Úradom Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) a Medzinárodnou organizáciou pre migráciu (IOM), zo 150 na 250 osôb.²⁹

Budovanie kapacít a cvičenia v oblasti krízového manažmentu

V rokoch 2014 – 2016 sa uskutočnilo niekoľko spoločných cvičení bezpečnostných zložiek na overenie praktických zručností v prípade príchodu zvýšeného počtu žiadateľov o azyl na Slovensku.³⁰

V dňoch 3. – 5. júna 2014 sa uskutočnilo celoslovenské cvičenie krízového manažmentu *Zelená vlna 2014* na východnom Slovensku, na ktorom sa zúčastnili zástupcovia Generálneho štábu Ozbrojených síl SR a MV SR. Takmer 900 vojakov si precvičilo postupy pri zabezpečovaní a riadení väčšieho počtu žiadateľov o azyl zo susedného štátu a prijatie primeraných bezpečnostných opatrení na území SR v spolupráci s ostatnými štátnymi orgánmi a mimovládnyimi organizáciami.³¹

V dňoch 28. – 30. júla 2015 sa pri Nitre uskutočnilo spoločné vojenské cvičenie *Nový horizont 2015*, na ktorom sa podieľalo MV SR, Ministerstvo obrany SR (ďalej len MO SR) a Ozbrojené sily SR (ďalej len OS SR). Na cvičení sa zúčastnilo vyše 250 vojakov, policajtov, hasičov, záchranárov a príslušníkov ďalších zložiek MV SR.³²

Dňa 29. októbra 2015 sa realizovala spoločná Akcia *JUH* Policajného zboru, OS SR, Vojenskej polície MO SR a Hasičského a záchraného zboru na zvládnutie prípadných migračných tlakov. Na akcii sa zúčastnilo 129 policajtov, 138 vojakov a 50 hasičov, ktorí boli nasadení v spoločných zmiešaných hliadkach na celom úseku slovensko-maďarskej hranice, ako aj v tesnej blízkosti vnútornej hranice s Rakúskom.³³

V dňoch 10. –13. júla 2017 sa uskutočnilo cvičenie *Nový horizont 2017* na východnom Slovensku, počas ktorého si približne 200 vojakov a 100 príslušníkov zložiek ministerstva vnútra prakticky nacvičovalo evakuáciu obyvateľstva, ochranu a obranu štátnej hranice vo vojnovom stave a v čase vojny, ako aj odstraňovanie škôd po bojovej činnosti. Vo fiktívnom záchytnom tábore zabezpečovali príjem žiadateľov o udelenie azylu, ich evidenciu vrátane zdravotného, hygienického, sociálneho zabezpečenia a ich následný presun do záchytného tábora v Humennom.³⁴

Zintenzívnenie spolupráce s neziskovým sektorom

Vláda SR v roku 2015 schválila materiál o spolupráci s mimovládnyim sektorom pri riešení utečeneckej krízy³⁵ obsahujúci schému prerozdelenia finančného príspevku v celkovej výške 500 000 eur (vo forme daru od národnej

²⁸ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2015, (2016), str. 61. (citované 12.10.2017).

²⁹ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2015, (2016), str. 30. (citované 13.10.2017).

³⁰ Informácie poskytol MÚ MV SR.

³¹ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2014, str. 30. (citované 14.10.2017).

³² Informácie poskytol MÚ MV SR.

³³ Informácie poskytol ÚHCP P PZ.

³⁴ Informácie poskytol MÚ MV SR.

³⁵ Uznesenie vlády SR č. 568/2015 z 21. októbra 2015 k Informácii o podpore aktivít mimovládnych organizácií pri humanitárnej a integračnej podpore utečencom predložených iniciátormi petície Výzva k ľudskosti.

lotérieovej spoločnosti TIPOS, a. s.), ktoré občianska iniciatíva „Výzva k ľudskosti“ prostredníctvom Nadácie otvorenej spoločnosti začala rozdeľovať organizáciám poskytujúcim praktickú pomoc v zhoršujúcej sa migračnej situácii.³⁶

Rozvojová a humanitárna pomoc

V reakcii na vývoj na Ukrajine a prípadný prílev utečencov na Slovensko vláda SR vyjadrila svoju pripravenosť prijať a umiestniť na území SR približne tisíc migrantov, pričom tento počet by SR vedela navýšiť až na desaťtisíc. SR tiež Ukrajine poskytla humanitárnu pomoc a ponúkla zdravotnícku pomoc na území SR, ktorú ukrajinská strana využila.³⁷

V dôsledku vývoja nútenej a neregulárnej migrácie do EÚ sa stala humanitárna pomoc jednou z kľúčových oblastí rozvojovej spolupráce SR, na ktorú bolo v rokoch 2015 a 2016 vyčlenených niekoľkonásobne viac finančných prostriedkov v porovnaní s minulosťou. V rámci dokumentu *Zameranie bilaterálnej rozvojovej spolupráce SR na rok 2016* (pozri otázku č. 1) sa tiež schválili vládne štipendiá pre študentov zo Sýrie od akademického roka 2017/2018 a bolo im umožnené nastúpiť na desaťmesačný prípravný kurz slovenčiny a odbornej prípravy.³⁸

Otázka č. 6. Do akej miery sa v období rokov 2014 – 2016 v reakcii na zmeny prílevu žiadateľov o azyl prichádzajúcich do vášho členského štátu posilnila spolupráca na vnútroštátnej úrovni (t. j. medzi vnútroštátnymi organizáciami a orgánmi)? Akým spôsobom sa posilnenie spolupráce dosiahlo?

Hoci SR vo rokoch 2014 – 2016 nezaznamenala zvýšený počet žiadostí o azyl, vzniknutá migračná situácia v EÚ podnietila posilnenie spolupráce štátnych inštitúcií v oblasti nútenej a neregulárnej migrácie (pozri otázku č. 1 a otázku č. 5).

Otázka č. 7. Konzultoval váš členský štát v období rokov 2014 – 2016 s ostatnými členskými štátmi, najmä v súvislosti s riešením meniaceho sa prílevu žiadateľov o azyl? Ak konzultácie vyústili do spolupráce, uveďte, v ktorých oblastiach bola spolupráca medzi členskými štátmi najúčinnejšia? Opíšte túto spoluprácu a jej výsledky. V prípade potreby uveďte odkaz na dohodu o premiestnení.

V uvedenom období SR konzultovala a spolupracovala s viacerými členskými štátmi EÚ v oblasti kontroly hraníc a udržiavania verejného poriadku, boja proti prevádzacstvu, ako aj medzinárodnej ochrany a solidarity s krajinami pod väčším migračným tlakom.

Kontrola hraníc a udržiavanie verejného poriadku

V októbri 2015 sa zástupcovia SR a Maďarska dohodli na vyslaní 50 príslušníkov PZ na vykonávanie hliadkovej činnosti na maďarsko-srbskej hranici na obdobie jedného mesiaca.³⁹ SR následne vyslala 20 príslušníkov PZ na hliadkovanie slovinsko-chorvátskej hranice a na udržanie verejného poriadku vo vnútrozemí v trvaní jedného mesiaca.⁴⁰

V novembri 2015 bola vytvorená zahraničná policajná jednotka na ochranu schengenskej hranice EÚ, ktorá je určená najmä na plnenie úloh pri zabezpečovaní kontroly hraníc členských štátov EÚ a tretích štátov, ako aj na plnenie úloh pri zabezpečovaní kontroly hraníc na území SR.⁴¹ Vysielanie policajtov sa vykonáva na základe bilaterálnych dohôd s jednotlivými krajinami EÚ o policajnej výpomoci alebo v rámci spoločných operácií organizovaných Európskou agentúrou pohraničnej a pobrežnej stráže (Frontex).⁴² V rámci bilaterálnych dohôd so Slovinskom, Macedónskom, Maďarskom a Srbskom bolo vyslaných 185 policajtov na udržiavanie verejného poriadku.⁴³

V rámci spoločných operácií organizovaných agentúrou Frontex v rokoch 2014 – 2016 SR spolupracovala a poskytla pomoc členským štátom EÚ pri kontrole všetkých typov vonkajších hraníc – pozemnej, vzdušnej a morskej. SR počas rokov 2014 – 2016 vyslala celkovo 228 členov národnej rezervy do tímov Európskej pohraničnej stráže, a to najmä na hraničný dozor a hraničnú kontrolu, pre oblasti návratových operácií, vyťažovania a skrýniu migrantov, odhaľovania falošných dokumentov, registrácie a evidencie migrantov a pod. V rámci spoločných operácií a policajnej

³⁶ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2016, (2017), str. 21. (citované 14.10.2017).

³⁷ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2014, (2015), str. 43, 61 (citované 14.10.2017).

³⁸ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2016, (2017), str. 55. (citované 14.10.2017).

³⁹ Informácie poskytol ÚHCP P PZ.

⁴⁰ Informácie poskytol ÚHCP P PZ.

⁴¹ Informácie poskytol ÚHCP P PZ.

⁴² Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2015, (2016), str. 61 (citované 15.10.2017).

⁴³ Informácie poskytol ÚHCP P PZ.

spolupráce SR poskytla aj technické prostriedky, ako napr. hliadkovacie služobné vozidlá, služobné psy a hliadkovacie lietadlo.⁴⁴

V rámci spoločných operácií agentúry Frontex SR na svojom území privítala aj príslušníkov pohraničnej stráže z členských štátov EÚ a z tretích krajín.⁴⁵

Boj proti prevádzachtvu

Národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru (ďalej len NJBPNM ÚHCP P PZ) sa v rokoch 2014 – 2016 zapojila do viacerých spoločných akčných dní Europolu (JAD – Joint Action Day), zriaďovala spoločné vyšetrovacie tímy (JIT – Joint Investigation Teams) a zapájala sa do intenzívnej multilaterálnej policajnej a justičnej spolupráce pri odhaľovaní a vyšetrovaní trestných činov organizovanej neregulárnej migrácie, ktorú koordinoval Europol a Eurojust. V roku 2016 sa NJBPNMP ÚHCP P PZ stala členom spoločného vyšetrovacieho tímu (JIT) s políciou Maďarska, ktorý bol zameraný na odhaľovanie, vyšetrovanie a trestné stíhanie organizovanej siete prevádzachov na trase západného Balkánu. Vo vzťahu ku krajinám západného Balkánu sa v priebehu roka 2016 útvár NJBPNM ÚHCP P PZ zúčastnil na viacerých konferenciách a pracovných rokovaní. V roku 2016 sa zástupcovia NJBPNM ÚHCP P PZ zúčastnili aj na viacerých koordinačných strategických a operačných stretnutiach so zahraničnými partnermi týkajúcich sa konkrétnych rozpracovaných prípadov prevádzachtva.⁴⁶

Výsledkom spoločných rokovaní na úrovni Vyšehradskej skupiny bolo vytvorenie pracovnej skupiny útvarov Poľska, Slovenska, Maďarska (a s príslubom spolupráce Nemecka) na účel spolupráce pri odhaľovaní a vyšetrovaní organizovanej neregulárnej migrácie z krajín západného Balkánu cez územie dotknutých krajín.⁴⁷

Medzinárodná ochrana

SR poskytovala ubytovacie kapacity vo svojom zariadení v Gabčíkove žiadateľom o azyl z Rakúska⁴⁸, ktoré v čase vrcholiacej krízy nemalo dostatok vlastných kapacít. Od septembra 2015 do konca roka 2016 tak SR poskytla dočasné ubytovanie (t. j. počas trvania azylového konania) približne 1 220 žiadateľom, vždy v maximálnom počte do 500 osôb v zariadení.⁴⁹

V oblasti relokácií sa SR dobrovoľne zaviazala prijať 100 osôb na základe rozhodnutia Rady (EÚ) 2015/1523 o zavedení dočasných opatrení v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Talianska a Grécka (tzv. prvé relokačné rozhodnutie). V súlade s týmto rozhodnutím dala SR v máji 2016 príslub („pledge“) na relokáciu prvých 10 osôb z Grécka, pričom sa rozhodla pomôcť zraniteľným skupinám, najmä osamelým ženám s deťmi. Ako podmienku si SR stanovila, že prijme iba osoby s platnými dokladmi, keďže osoby bez platných cestovných dokladov nevie spoľahlivo preveriť. V auguste 2016 boli z Grécka relokované prvé 3 osoby. SR následne dala ďalšie 2 prísluby na relokáciu 10 osôb za rovnakých podmienok, v rámci ktorých prijala 6 osôb z Grécka. Všetkým relokovaným osobám bol udelený azyl z humanitných dôvodov.⁵⁰ V roku 2017 SR v relokáciách pokračovala.

Okrem relokácií SR v roku 2015 zrealizovala aj ad hoc humanitárne prijatie 149 vnútorne vysídlených osôb zo severného Iraku a diskutovala o možnostiach spolupráce s prvou dobrovoľníckou iniciatívou *Kto pomôže* (Mareena) v oblasti integrácie osôb s udelenou medzinárodnou ochranou.⁵¹

SR začala od leta 2015 pravidelne vysielat' svojich expertov v rámci azylových podporných tímov EASO do tzv. hotspotov v Grécku a Taliansku. Do konca roka 2016 zamestnanci MÚ MV SR odpracovali v spomínaných hotspotoch viac ako 350 osobodní.⁵²

Otázka č. 8. Do akej miery mali opatrenia prijaté v susedných členských štátoch (alebo v iných členských štátoch EÚ vo všeobecnosti) vplyv na politiky a postupy vášho členského štátu – aj v prípade, že váš členský štát nezaznamenal zmenu prílevu žiadateľov o azyl? Uvedte informácie o zvýšení aj znížení prílevu.

⁴⁴ Ibidem.

⁴⁵ Ibidem.

⁴⁶ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2016, (2017), str. 38. (citované 15.10.2017)

⁴⁷ Ibidem.

⁴⁸ Na základe Memoranda o porozumení, ktoré SR a Rakúsko podpísali 21. júla 2015 s platnosťou na dva roky.

⁴⁹ Informácie poskytol MÚ MV SR.

⁵⁰ Ibidem.

⁵¹ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2015, (2016), str.13. (citované 15.10.2017).

⁵² Informácie poskytol MÚ MV SR.

Počas obdobia 2014 – 2016 sa posilnila kontrolná činnosť vo vnútrozemí SR zameraná na odhaľovanie neregulárnej migrácie a nepretržité monitorovanie situácie v blízkosti vnútornej hranice s Maďarskou, Rakúskou a Českou republikou.⁵³

Potom ako Nemecko zaviedlo dočasné kontroly na svojich hraniciach s Rakúskom, SR v septembri 2015 pristúpila k dočasným opatreniam na slovensko-rakúskych a slovensko-maďarských hraničných priechodoch.⁵⁴

Rozhodnutie Maďarska pozastaviť transfery žiadateľov o azyl v rámci dublinského konania prispelo na prelome rokov 2015 a 2016 k zvýšeniu počtov štátnych príslušníkov tretích krajín v útvaroch policajného zaistenia pre cudzincov (ďalej len ÚPZC), ktoré z kapacitných dôvodov neboli schopné prijímať ďalšie osoby. Bolo potrebné zabezpečiť nové priestory ÚPZC na ich umiestnenie.⁵⁵

Časť 2: Prehľad vnútroštátnych reakcií v období rokov 2014 – 2016

Cieľom tejto druhej časti je poskytnúť podrobné informácie o reakciách členských štátov na kolísanie počtu žiadostí o azyl podaných v období rokov 2014 až 2016.

Túto časť by mali vyplniť len členské štáty, ktoré zaznamenali zmeny prílevu žiadostí o azyl

V úvodnej tabuľke mali členské štáty uviesť konkrétne oblasti, v ktorých boli prijaté opatrenia a v ktorých sa prejavil vplyv týchto opatrení (otázka č. 9). Ide o krátku tabuľku s prehľadom oblastí, ktoré jednotlivé členské štáty riešili. V ďalšej otázke (otázka č. 10) sa podrobne uvádzajú konkrétne podrobnosti o každom z prijatých opatrení.

2.1 PRIJATÉ OPATRENIA, ICH VPLYV A REAKCIE NA MENIACI SA PRÍLEV ŽIADATEĽOV O AZYL DO ČLENSKÝCH ŠTÁTOV, KTORÉ TAKÉTO ZMENY ZAZNAMENALI

Otázka č. 9. Uved'te, ktoré konkrétne oblasti boli ovplyvnené zmenou prílevu žiadateľov o azyl vo vašom (členskom) štáte. v stĺpci „Vysvetlenie“ uved'te, či sa poskytnuté informácie týkajú zvýšenia alebo zníženia počtu žiadateľov o azyl.

Ďalšie podrobnosti o opatreniach sa vyžadujú v tabuľkách, ktoré sú súčasťou otázky č. 10. Na tomto mieste preto odpovedajte stručne.

Oblasť	Priamy vplyv (áno/nie)	Obdobie (kedy)	Stručné vysvetlenie s uvedením nadpisov (O aké opatrenie išlo? Aký malo vplyv? Týkalo sa zvýšenia alebo zníženia počtov žiadateľov o azyl?)
1. Kontrola hraníc (uved'te, či išlo o kontrolu vonkajších hraníc, dočasné kontroly na vnútorných hraniciach a/alebo policajné kontroly v pohraničných oblastiach)	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
2. Záchytné centrá/ubytovne a iné druhy bývania	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.

⁵³ Informácie poskytol ÚHCP P PZ.

⁵⁴ Bachtíková I., Oboňová S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2015, (2016), str. 13. (citované 15.10.2017).

⁵⁵ Informácie poskytol ÚHCP P PZ (ÚPZC).

3. Širšie prijímacie služby (sociálne a zdravotné služby), práva udeľované žiadateľom.	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
4. Proces registrácie žiadateľa o azyl	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
5. Konanie o azyle (prvostupňové a druhostupňové)	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
6. Infraštruktúra, personál a kompetencie príslušných orgánov	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
7. Presadzovanie práva	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
8. Integročné opatrenia pre žiadateľov o azyl	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
9. <i>Iné, uveďte</i>	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.

Otázka č. 10. Vypĺňte túto tabuľku a uveďte prvky opatrení spomínaných v predchádzajúcej tabuľke. Všimnite si, že veľa otázok spočíva v jednoduchom stanovení typu opatrenia a treba uviesť iba vybranú možnosť [napríklad riadky a) a b)]. Ďalšie podrobnosti sa uvádzajú v riadku c) so všeobecným vysvetlením v riadku e).

Ak chcete uviesť ďalšie opatrenia, skopírujte celú tabuľku. Počet opatrení, ktoré sa majú uviesť, nie je obmedzený, pokiaľ sú v súlade so zadaním.

Opatrenie 1	<p>Zvoľte oblasť zodpovedajúcu oblastiam uvedeným v otázke č. 9 tak, že odstránite riadky, ktoré sa na váš členský štát nevzťahujú.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Kontrola hraníc</u> 2. <u>Záchytné centrá/ubytovne a iné druhy bývania</u> 3. <u>Širšie prijímacie služby</u> (sociálne a zdravotné služby), práva udeľované žiadateľom 4. <u>Proces registrácie</u> žiadateľa o azyl 5. <u>Konanie o azyle</u> (prvostupňové a druhostupňové) 6. <u>Infraštruktúra</u>, personál a kompetencie príslušných orgánov 7. <u>Presadzovanie práva</u> 8. <u>Integračné opatrenia pre žiadateľov o azyl</u> 9. <u>Iné, uveďte</u> 	
	a) Mesiac a rok prijatia opatrenia	Nevzťahuje sa.
	b) Typológia opatrení (vyberte relevantnú možnosť)	
	Opatrenie vo vzťahu k <u>zvýšeniu</u> alebo k <u>zníženiu</u> počtov žiadateľov	Nevzťahuje sa.
	<u>Nové opatrenie</u> alebo <u>zmena existujúceho opatrenia</u>	Nevzťahuje sa.
	<u>Štrukturálne</u> alebo <u>ad hoc</u> (dočasné) opatrenie	Nevzťahuje sa.
	Druh opatrenia: - <u>(národný) akčný plán</u> - <u>legislatívne opatrenia</u> - <u>osobitná medziinštitucionálna pracovná skupina</u> na riešenie danej situácie	Nevzťahuje sa.

	- <u>mäkké opatrenia</u> (príručky, obežníky, politické usmernenia) - <u>zdroje</u> (personál alebo financovanie) - <u>núdzový/pohotovostný plán</u> - Iné, uveďte:	
Iné prvky		
c) Všeobecný cieľ opatrenia (aký bol zámer?)		Nevzťahuje sa.
d) Plánované a skutočné trvanie opatrenia		Nevzťahuje sa.
e) Kľúčové prvky (opis opatrenia)		Nevzťahuje sa.
f) Orgány, ktoré sa podieľali na príprave opatrenia		Nevzťahuje sa.
g) Orgány, ktoré sa podieľali na <u>návrhu a schválení každého opatrenia</u>		Nevzťahuje sa.
h) Orgány, ktoré opatrenia vykonávajú		Nevzťahuje sa.
i) Iné		Nevzťahuje sa.

Opatrenie 2	<p>Zvoľte oblasť zodpovedajúcu oblastiam uvedeným v otázke č. 9 tak, že odstránite riadky, ktoré sa na váš členský štát nevzťahujú.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Kontrola hraníc</u> 2. <u>Záchytné centrá/ubytovne a iné druhy bývania</u> 3. <u>Širšie prijímacie služby</u> (sociálne a zdravotné služby), práva udeľované žiadateľom 4. <u>Proces registrácie žiadateľa o azyl</u> 5. <u>Konanie o azyle</u> (prvostupňové a druhostupňové)
--------------------	---

6. <u>Infraštruktúra</u> , personál a kompetencie príslušných orgánov 7. <u>Presadzovanie práva</u> 8. <u>Integračné opatrenia pre žiadateľov o azyl</u> 9. <u>Iné, uveďte</u>	
a) Mesiac a rok prijatia opatrenia	Nevzťahuje sa.
b) Typológia opatrení (vyberte relevantnú možnosť)	
Opatrenie vo vzťahu k <u>zvýšeniu</u> alebo k <u>zníženiu</u> počtov žiadateľov	Nevzťahuje sa.
<u>Nové opatrenie</u> alebo <u>zmena existujúceho opatrenia</u>	Nevzťahuje sa.
<u>Štrukturálne</u> alebo <u>ad hoc</u> (dočasné) opatrenie	Nevzťahuje sa.
Druh opatrenia: - <u>(národný) akčný plán</u> - <u>legislatívne opatrenia</u> - osobitná medziinštitucionálna <u>pracovná skupina</u> riešiaci predmetnú situáciu - <u>mäkké opatrenia</u> (príručky, obežníky, politické usmernenia) - <u>zdroje</u> (personál alebo financovanie) - <u>núdzový/pohotovostný plán</u> - Iné, uveďte:	Nevzťahuje sa.
Iné prvky	
j) Všeobecný cieľ opatrenia (aký bol zámer?)	Nevzťahuje sa.
k) Plánované a skutočné trvanie opatrenia	Nevzťahuje sa.

	l) Kľúčové prvky (opis opatrenia)	Nevzťahuje sa.
	m) Orgány, ktoré sa podieľali na príprave opatrenia	Nevzťahuje sa.
	n) Orgány, ktoré sa podieľali na <u>návrhu a schválení každého opatrenia</u>	Nevzťahuje sa.
	o) Orgány, ktoré opatrenia vykonávajú	Nevzťahuje sa.
	p) Iné	Nevzťahuje sa.

Otázka č. 11. Do akej miery objednával si opatrenia zavedené neštátnymi subjektmi vládny orgán prostredníctvom financovania alebo prostredníctvom projektu/zákona/opatrenia. *Opíšte ďalej.*

Oblasť	Miera zapojenia neštátnych subjektov (ak sú zapojené, do akej miery)
Kontrola hraníc (<i>uvedte, či išlo o kontrolu vonkajších hraníc, dočasné kontroly na vnútorných hraniciach a/alebo policajné kontroly v pohraničných oblastiach</i>)	Nevzťahuje sa.
Záchytné centrá/ubytovne a iné druhy bývania	Nevzťahuje sa.
Širšie prijímacie služby (sociálne a zdravotné služby), práva udeľované žiadateľom.	Nevzťahuje sa.
Proces registrácie žiadateľa o azyl	Nevzťahuje sa.
Konanie o azyle (prvostupňové a druhostupňové)	Nevzťahuje sa.
Infraštruktúra, personál a kompetencie príslušných orgánov	Nevzťahuje sa.
Presadzovanie práva	Nevzťahuje sa.
Integračné opatrenia pre žiadateľov o azyl	Nevzťahuje sa.
<i>Vložte riadok, ak je to potrebné.</i>	Nevzťahuje sa.

Otázka č. 12. Pokiaľ ide o vplyv fluktuácii počtu žiadateľov o azyl na miestne orgány, akým spôsobom a do akej miery boli miestne orgány ovplyvnené opatreniami, ktoré prijala vnútroštátna vláda/príslušné orgány? Do akej miery boli miestne orgány schopné ovplyvniť tento proces?

Aj keď je to mimo rámca štúdie, na účel opisu a analýzy vplyvu na všetky dotknuté miestne orgány, uveďte, ako sa vnútroštátne opatrenia vo všeobecnosti dotkli regionálnych alebo miestnych orgánov.

Oblasť	Vplyv na miestne orgány	Vplyv na procesy
Kontrola hraníc (<i>uveďte, či išlo o kontrolu vonkajších hraníc, dočasné kontroly na vnútorných hraniciach a/alebo policajné kontroly v pohraničných oblastiach</i>)	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
Záchytné centrá/ubytovne a iné druhy bývania	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
Širšie prijímacie služby (sociálne a zdravotné služby), práva udeľované žiadateľom.	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
Proces registrácie žiadateľa o azyl	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
Konanie o azyle (prvostupňové a druhostupňové)	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
Infraštruktúra, personál a kompetencie príslušných orgánov	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
Presadzovanie práva	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
Integračné opatrenia pre žiadateľov o azyl	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
<i>Vložte riadok, ak je to potrebné.</i>	Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.

2.2 KRÁTIENIE ALEBO RUŠENIE OPATRENÍ PO POKLESE POČTOV ŽIADATEĽOV O AZYL

Otázka č. 13. Mnohé členské štáty zaznamenali v treťom a štvrtom štvrtroku roku 2016 pokles prílevu žiadostí o azyl, zatiaľ čo v iných členských štátoch dochádzalo k nepravidelnejším poklesom v niektorých intervaloch po období 2014 – 2016. Ak váš (členský) štát zaznamenal pokles počtu žiadostí o azyl, došlo k zmenám (rozsahu) predtým zmenených alebo novozavedených opatrení? Cieľom tejto otázky je pochopiť, či a ako sa zmenili opatrenia prijaté počas posledného zvýšenia počtu žiadateľov o azyl. Opíšte postup, ako bolo vykonané hodnotenie (vládou) s cieľom krátiť rozsah opatrení.

Nevzťahuje sa.

Otázka č. 14. Vyústil pokles počtu žiadostí do zmeny alebo zrušenia opatrení prijatých v obdobiach zvyšovania počtu žiadostí?

Nevzťahuje sa.

Otázka č. 15. Viedol tento pokles k zmene politických a administratívnych priorít vo vzťahu k prijatým opatreniam (napr. od azylového konanie k integrácii a návratu)?

Nevzťahuje sa.

Otázka č. 16. Viedlo zníženie počtu žiadostí k opatreniam (a/alebo k diskusi) o zachovaní zavedených vstupných, ubytovacích a integračných kapacít a o udržiavaní nadobudnutej expertízy (napr. pravidelné školenia bývalých zamestnancov, udržanie infraštruktúry, zvyšovanie kapacít v rámci iných postupov prijímania, ako je presídlenie, premiestnenie, prijatie osôb z humanitárnych dôvodov)?

Nevzťahuje sa.

Časť 3: Účinnosť prijatých opatrení

Táto časť sa týka obdobia po zavedení nových postupov a ad hoc opatrení. Odpovedá iba ten členský štát, ktorý zaviedol vnútroštátne opatrenia v reakcii na kolísanie prílevu žiadateľov o azyl. Pre každé opatrenie uvedené v otázke č. 10 skopírujte celú tabuľku.

Otázka č. 17a. Uved'te informácie o účinkoch a účinnosti každého z vyššie uvedených opatrení.

Opatrenie 1	Okamžitý účinok (v prvých dňoch alebo týždňoch po začatí vykonávania)	Nevzťahuje sa.
	Strednodobý alebo dlhodobý účinok (mesiac a viac po začatí vykonávania)	Nevzťahuje sa.
	Vedľajšie účinky a neočakávané/nepredpokladané účinky (účinky, s ktorými sa pri návrhu nepočítalo)	Nevzťahuje sa.
	Hodnotilo sa opatrenie z hľadiska účinnosti? Ak áno, kto takéto hodnotenie vykonal?	Nevzťahuje sa.
	Aký bol výsledok hodnotenia?	Nevzťahuje sa.

Opatrenie 2	Okamžitý účinok (v prvých dňoch alebo týždňoch po začatí vykonávania)	Nevzťahuje sa.
	Strednodobý alebo dlhodobý účinok (mesiac a viac po začatí vykonávania)	Nevzťahuje sa.
	Vedľajšie účinky a neočakávané/nepredpokladané účinky (účinky, s ktorými sa pri návrhu nepočítalo)	Nevzťahuje sa.
	Hodnotilo sa opatrenie z hľadiska účinnosti? Ak áno, kto takéto hodnotenie vykonal?	Nevzťahuje sa.
	Aký bol výsledok hodnotenia?	Nevzťahuje sa.

Otázka č. 17b. Vyvolal prílev žiadateľov o azyl zmeny vo vnútroštátnych prístupoch k iným druhom migrácie, napr. k ekonomickej migrácii alebo k zlúčeniu rodiny? Cieľom tejto otázky je zistiť, či zvýšený počet žiadostí o azyl viedol k zmenám v iných oblastiach politiky, napríklad k prísnejšiemu prístupu k zlúčeniu rodiny alebo k zníženiu kvót pre pracovných migrantov.

Nevzťahuje sa.

Časť 4: Financovanie prijatých opatrení, iné zdroje a administratívna záťaž

Otázka č. 18a. Ako boli prijaté vnútroštátne opatrenia financované ? (t. j. na základe mimoriadneho rozpočtu schváleného v parlamente, dodatočného pridelenia rozpočtu príslušným ministerstvom/orgánom, rozpočtových príspevkov od viacerých orgánov, kľúča na určenie príspevkov a pod.)

Nevzťahuje sa.

Otázka 18b. Bol plán financovania ad hoc opatrení odlišný od financovania už existujúcich a štrukturálnych opatrení vnútroštátnej azylovej politiky/vnútroštátneho azyloveho systému? Ako? Uvedte podrobnejšie informácie.

Nevzťahuje sa.

Otázka č. 19. Spôsobilo kolísanie prílevu žiadateľov o azyl zvýšenie/zníženie administratívnej záťaže na vnútroštátne orgány zodpovedné za žiadateľov o azyl? Ak áno, ako sa to vo vašom členskom štáte riešilo? Za administratívnu záťaž môžete označiť nábor dodatočných zamestnancov, ďalšie školenia, zmeny postupov atď.

Nevzťahuje sa.

Otázka č. 20. Viedlo prijatie dodatočných opatrení k zvýšeniu počtu zamestnancov/ľudských zdrojov na národnej (na úrovni ministerstiev a národných služieb) alebo na miestnej úrovni? Ak existujú významné rozdiely medzi jednotlivými mestami, môžete uviesť informácie o jednom alebo dvoch prípadoch.

Nevzťahuje sa.

Časť 5: Budúca pripravenosť

Táto časť je relevantná pre všetky členské štáty a Nórsko vrátane tých krajín, v ktorých sa nezaznamenali výrazné výkyvy počtov žiadostí o azyl.

Otázka č. 21. Zaviedol váš členský štát v dôsledku výkyvov medzi rokmi 2014 a 2016 nové mechanizmy štrukturálneho (núdzového plánovania) s cieľom reagovať na (možné) zmeny prílevu žiadateľov o azyl v budúcnosti? Áno/nie

Áno

Spresnite svoju odpoveď.

V roku 2015 bol v rámci Ministerstva vnútra SR zriadený mechanizmus (štáb)⁵⁶, ktorého hlavnou úlohou je promptne, účinne a najmä komplexne riešiť situácie zvýšenej miery neregulárnej migrácie na území SR. Hlavnými úlohami štábu je rozhodovať o posilnení výkonu služby na úseku odhaľovania neregulárnej migrácie na území SR, neustále sledovať a vyhodnocovať stav neregulárnej migrácie na území SR, ktorá smeruje cez vonkajšiu alebo vnútornú hranicu SR. V prípade potreby je jeho úlohou zabezpečiť nasadenie dostatočného počtu síl a prostriedkov na odhaľovanie neregulárnej migrácie na území SR a prijímať ďalšie súvisiace opatrenia.

MV SR zriadilo štáb hlavne v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny a následne v súvislosti s vývojom a zvyšovaním miery zmiešanej migrácie smerujúcej z afrického kontinentu do schengenského priestoru. Štáb má v prípade výskytu zvýšenej miery neregulárnej migrácie na území SR pripraviť a realizovať opatrenia týkajúce sa napr.

⁵⁶ Opatrenie ministra vnútra SR č. 126/2015 z 9. septembra 2015 o štábe na riešenie zvýšenej miery nelegálnej migrácie.

vybudovania dočasnej infraštruktúry a umiestnenia žiadateľov o azyl, ktorí o medzinárodnú ochranu požiadajú na vonkajšej hranici SR s Ukrajinou, alebo opatrenia pre prípad hromadného príchodu neregulárnych migrantov cez vnútornú hranicu SR.

Členmi štábu sú okrem ÚHCP P PZ a MÚ MV SR, ktorý zodpovedá za priebeh azylového konania na území SR, aj Hasičský a záchranný zbor, viaceré útvary PZ a MV SR.⁵⁷

V prípade migračného tlaku na území Slovenska nad rámec súčasných ubytovacích kapacít MÚ MV SR sú pripravené krízové opatrenia, napr. zriadenie stanového tábora. Pripravenosť takýchto opatrení sa pravidelne testuje (pozri otázku č. 5).⁵⁸

V roku vznikla aj zahraničná policajná jednotka na ochranu schengenskej hranice EÚ (pozri otázku č. 7).

Otázka č. 22a. Uvedte, ako vláde (na národnej, regionálnej a miestnej úrovni) pomohli skúsenosti nadobudnuté v rokoch 2014 – 2016 pri príprave na možné budúce zmeny počtu žiadostí o azyl, ako napríklad v roku 2017?

SR sa v rokoch 2014 až 2016 vo veľkej miere venovala koordinačným stretnutiam zodpovedných útvarov, ako aj cvičeniam silových zložiek priamo v teréne, ktoré prispeli k posilneniu pripravenosti SR na možný hromadný príchod žiadateľov o azyl a neregulárnych migrantov zo susedných členských štátov EÚ alebo Ukrajiny na územie SR (pozri otázku č. 5).⁵⁹ Vzniknutá situácia viedla aj k posilneniu potreby vypracovať štátny integračný program pre osoby s udelenou medzinárodnou ochranou na území SR, ktorý má byť systémovou úpravou integrácie tejto skupiny osôb zo strany štátu. Príprava štátneho integračného programu začala v roku 2015 ako jedna z úloh vyplývajúcich z uznesenia vlády.⁶⁰

Otázka č. 22b. Plánujú alebo zvažujú sa ďalšie potenciálne opatrenia? Rozvedte.

Vzhľadom na to, že SR ostáva v oblasti nútenej a neregulárnej migrácie tranzitnou krajinou a nie je momentálne vystavená výrazným migračným tlakom, nepripravuje žiadne nové opatrenia vo vzťahu k takýmto situáciám okrem tých, ktoré už boli pripravené.⁶¹ SR bude aj naďalej spolupracovať s členskými štátmi EÚ a poskytovať pomoc pri prijímaní systémových opatrení na zvládanie hromadného príchodu neregulárnych migrantov do schengenského priestoru a vysielajú príslušníkov PZ do spoločných operácií v iných krajinách.⁶² SR bude pokračovať aj v pomoci členským štátom EÚ, ktoré budú vystavené migračným tlakom, napríklad prostredníctvom vysielania expertov MÚ MV SR do azylových podporných tímov EASO či prostredníctvom poskytnutia ubytovacích kapacít. V prípade migračného tlaku na území Slovenska, ktorý by bol nad rámec súčasných ubytovacích kapacít, má SR pripravené krízové opatrenia (pozri otázku č. 21).⁶³

Časť 6: Osvedčené postupy a získané poznatky

V časti 6.1 sa skúmajú existujúce výzvy a prekážky pri navrhovaní a vykonávaní osobitných politík prijatých s cieľom vyrovnáť sa s meniacim sa prívom žiadostí o azyl. Členské štáty by mali odôvodniť svoje odpovede tým, že určia a) pre koho identifikované problémy predstavujú výzvu, b) uviedli zdroje poskytnutých informácií (napr. existujúce štúdie/hodnotenia, informácie získané od príslušných orgánov alebo judikatúru) c) prečo sa dané problémy považujú za výzvu.

Cieľom časti 6.2 je vyzdvihnúť osvedčené postupy členských štátov, ktoré úspešne vykonávali opatrenia na riadenie fluktuácií prívom žiadateľov o azyl. Táto časť môže zahŕňať aj ponaučenia z praktického vykonávania konkrétnych

⁵⁷ Informácie poskytol ÚHCP P PZ.

⁵⁸ Informácie poskytol MÚ MV SR.

⁵⁹ Informácie poskytol ÚHCP P PZ, Uznesenie vlády SR č. 568/2015 k Informácii o podpore aktivít mimovládnych organizácií pri humanitárnej a integračnej podpore utečencom predložených iniciátormi petície Výzva k ľudskosti.

⁶⁰ Informácie poskytol MÚ MV SR, Uznesenie vlády SR č. 568/2015 k Informácii o podpore aktivít mimovládnych organizácií pri humanitárnej a integračnej podpore utečencom predložených iniciátormi petície Výzva k ľudskosti.

⁶¹ Informácie poskytol ÚHCP P PZ.

⁶² Informácie poskytol ÚHCP P PZ.

⁶³ Informácie poskytol MÚ MV SR.

politik a opatrení. Členské státy by mali odôvodniť svoje odpovede tým, že identifikujú: a) kto dané opatrenie považuje za dobrú prax, b) zdroje poskytnutých informácií a (c) prečo sa opatrenie považuje za dobrú prax.

6.1. VÝZVY A PREKÁŽKY PRI NÁVRHOVANÍ A VYKONÁVANÍ OSOBITNÝCH POLITÍK NA RIEŠENIE ZMIEN PRÍLEHU ŽIADATEĽOV O AZYL

Otázka č. 23. Aké sú hlavné výzvy a/alebo prekážky, ktoré váš členský štát musel prekonať pri navrhovaní stratégií, štrukturálnych mechanizmov a opatrení na prispôsobenie sa prílevu žiadateľov o azyl?

Nevzťahuje sa.

6.2. OSVEDČENÉ POSTUPY A ZÍSKANÉ POZNATKY

Otázka č. 24. Vykonal alebo bude váš členský štát na národnej úrovni vykonávať hodnotenie politik a opatrení prijatých v období rokov 2014 – 2016? Ak sa tak už stalo, uveďte príslušné zistenia.

Nevzťahuje sa.

Otázka č. 25. Môžete určiť osvedčené postupy vo vašom členskom štáte, pokiaľ ide o zabezpečenie flexibility a adaptability národného azylového systému a súvisiacich služieb s cieľom riešiť meniaci sa prílev žiadateľov o azyl? Ak áno, uveďte podrobné informácie.

Nevzťahuje sa.

Otázka č. 26. Aké kľúčové poznatky získali kľúčové vnútroštátne orgány, ktoré sa do riešenia problému zapájali v období rokov 2014 – 2016? Uveďte podrobnosti a podľa potreby vložte riadky.

Získané poznatky	Zodpovedný orgán/zainteresovaná strana
1. Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
2. Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
3. Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.
4. Nevzťahuje sa.	Nevzťahuje sa.

Bibliografia

Publikácie

BACHTÍKOVÁ I., OBOŇOVÁ S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2014, (2015). ISBN: 978-80-89506-61-3

BACHTÍKOVÁ I., OBOŇOVÁ S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2015, (2016). ISBN: 978-80-89506-70-5

BACHTÍKOVÁ I., OBOŇOVÁ S., Výročná správa EMN o politikách v oblasti migrácie a azylu v SR za rok 2016, (2017). ISBN: 978-80-89506-76-7

MICHÁLKOVÁ M., Malá tematická štúdia Národného kontaktného bodu EMN Organizácia azylových zariadení pre žiadateľov o azyl v SR. (2013). ISBN: 978-80-89506-39-2

Dokumenty/Iné zdroje

Ročenka Úradu hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru Ministerstva vnútra SR, dostupné na: <<https://www.minv.sk/?rocenky>>

Štatistická správa Ministerstva vnútra SR – Azyl a migrácia, dostupné na: <<https://www.minv.sk/?statistiky-20>>

Východiská aktualizácie Bezpečnostnej stratégie SR a Obrannej stratégie SR, Rokovania vlády SR, dostupné na: <<http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=25849>>

Legislatíva

Uznesenie vlády SR č. 568/2015 k Informácii o podpore aktivít mimovládnych organizácií pri humanitárnej a integračnej podpore utečencom predložených iniciátormi petície Výzva k ľudskosti.

Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.